

діяльності неможливо досягти професійного зростання. І остання, «Четверта група» включає важливі та різнопланові соціальні мотиви – розуміння відповідальності, необхідності в навчанні, заснованих на сприйнятті світосприйняття [1].

Кожному педагогові потрібно пам'ятати про головне, а саме: викладач закладу вищої освіти повинен розвивати у здобувачів впевненість та успішність, встановлювати важкі, але досяжні цілі, створювати атмосферу конкуренції, регулювати добір завдань так, щоб постійно підтримувати оптимальну мотивацію щодо використання свого потенціалу у сфері спонукання здобувачів до навчання.

*Литература:*

1. Ковальчук Г.О. Організація навчання з економіки. К: Нац. Пед. Ун-т ім. М. Драгоманова, 2002. 305 с.

**УДК 373.3:37.015**

**ФОРМУВАННЯ У МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ  
061 ЖУРНАЛІСТИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В  
УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ВИКЛИКІВ СУЧАСНОСТІ**

*Байрамов Р. С., аспірант кафедри освіти  
та управління навчальним закладом  
Класичний приватний університет, м. Запоріжжя*

В умовах інформаційного суспільства професійна підготовка майбутніх журналістів спрямована на формування у студентів журналістського професіоналізму, медіаграмотності, професійної відповідальності, критичного та творчого мислення.

Важливим у процесі формування професійної відповідальності майбутніх бакалаврів журналістики в освітньому процесі ЗВО вважаємо створення сприятливих умов для самоактуалізації, самозростання, самооцінки, навчання в умовах суб'єкт-суб'єктивної взаємодії, яка передбачає вільний вибір способу одержання освіти [4].

В основі формування професійної відповідальності у майбутніх фахівців журналістики – розвиток особистості, через який сприймається, осмислюється та оцінюється навколишній світ. Відтак без формування світоглядних позицій особистості, її принципів, ідеалів, системи знань і цінностей, норм поведінки, без наявності мрії, надії, мети неможливо виховувати гармонійне світосприймання особистості та розвинути її як повноцінного члена суспільства.

У процесі формування професійної відповідальності майбутніх фахівців спеціальності 061 журналістика основними чинниками мотивації, на думку І. Казак, є:

- важливість предмета для професійної підготовки і усвідомлення теоретичної і практичної значущості тематики занять; розуміння найближчих і кінцевих цілей навчання;

- висока педагогічна майстерність викладання дисципліни (емоційна форма викладання навчального матеріалу, демонстрація викладачем перспективних напрямків розвитку наукових ідей у певній галузі, вирішення завдань, що створюють проблемні ситуації в структурі навчальної діяльності);

- особистісні взаємовідносини (антипатія чи симпатія) з викладачем певної навчальної дисципліни [1, с. 31].

Основними способами і прийомами мотивації навчання майбутніх бакалаврів журналістики, зайняття ними активної позиції в оволодінні професійними знаннями і навичками, формуванні якостей особистості, є висока педагогічна майстерність педагога (професіоналізм, емоційність,

красномовність), авторитет та імідж викладача, створені особисто, та не слід забувати, що великий внесок у формування та розвиток особистості внесли саме ті люди, які оточують цього педагога.

Впливає на формування професійної відповідальності майбутніх фахівців з журналістики і створення середовища для суб'єкт-суб'єктної взаємодії студентів і викладачів в освітньому процесі закладу вищої освіти, що сприяє розвитку у студентів самостійності, вчить відстоювати свою думку, бути вільним та відповідальним, розвиває в студентів навички культури та ведення діалогу.

Важливим у контексті формування професійної відповідальності є розвиток критичного мислення, оскільки це – основний шлях боротьби з дезінформацією, який дає можливість успішно вирішувати завдання пов'язані з професійною діяльністю [4].

Гоняття «критичне мислення» тісно пов'язане, а іноді й переплітається із значеннями, що детермінують особистісну усвідомленість, самостійність, рефлексивність (самоаналіз), цілеспрямованість, обґрунтованість, контрольованість, самоорганізованість діяльності людини. Особистість, яка критично мислить, вміє: спостерігати і бути уважною до деталей, уважно і зосереджено вивчати інформацію, швидко визначати найважливіше, реагувати на ключові моменти повідомлень, без особливих зусиль обґрунтувати свою точку зору, застосовувати аналітичні навички в найрізноманітніших ситуаціях [3].

Учені О. Пометун та Н. Гупан розкривають критичне мислення як «розвиток особистості, де мислення стає найактуальнішим за часів інтенсивних соціальних змін, коли не можливо діяти без постійного пристосування до нових політичних, економічних та інших обставин, без ефективного вирішення проблем, значна частина яких – непередбачувана» [2, с. 328].

На думку Н. Хромченкової, ґрунтовне опанування технології критичного мислення допоможе майбутнім бакалаврам журналістики підвищити свій рівень професійної відповідальності та успішно розв'язувати професійні проблеми. Важливим аспектом формування професійної відповідальності майбутніх фахівців журналістики є виникнення у них додаткового внутрішнього механізму контролю [3].

Отже, в процесі формування професійної відповідальності майбутніх фахівців журналістики важливу роль відіграє інтелектуальний розвиток особистості, співпраця та співтворчість як основні напрямки роботи, що є ефективними завдяки використанню різних видів групової роботи (зустрічі; конференції; семінари; різного роду конкурси; дискусії; ділові, ігри; диспути; тренінги тощо, що сприяє виробленню навичок роботи в команді.

#### *Література:*

1. Казак І. О. Теорія і методика викладання в вищій школі. Конспект лекцій з навчальної дисципліни: навч. посіб. для підготовки докторів філософії очної форми навчання. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 116 с.

2. Пометун О., Гупан Н. Розвиток критичного мислення учнів засобами шкільного підручника з історії. *Проблеми сучасного підручника*. 2018. № 20, № 1. С. 327–338.

3. Хромченкова Н. М. Організація рефлексійної діяльності майбутніх журналістів як одна із педагогічних умов формування професійної відповідальності. *Молодий вчений* : науковий журнал. 2020. № 1 (77). С. 93–96.

4. Хромченкова Н. М. Педагогічні умови формування професійної відповідальності майбутніх журналістів. *Молодий вчений* : науковий журнал. 2018. №12 (64). С. 119–123.